

Hjorteviltplan

Foto: Bjørn Mikael Pettersen

Perioden 2020-2026

Innhold

1. Innledning	3
1.1 Formål.....	3
1.2 Rammeverk for hjorteviltforvaltningen	3
1.3 Organisering	3
1.4 Minsteareal.....	4
1.4.1 Elg	4
1.4.2 Hjort.....	5
1.4.3 Rådyr.....	5
2. Dagens tilstand.....	6
2.1 Beitegrunnlag	6
2.2 Bestandsutviklingen av hjorteviltet i Tønsberg	6
2.2.1 Elg	6
2.2.2 Hjort.....	10
2.2.3 Rådyr.....	11
2.3 Vilt påkjørsler	12
2.4 Beiteskader jordbruk og skogbruk	13
3. Mål og virkemidler.....	14
3.1 Overordnet mål	14
3.2 Delmål og virkemidler	14
3.2.1 Biologisk mangfold	14
3.2.2 Trafikk.....	14
3.2.3 Beiteskader i jordbruk og skogbruk.....	14
3.2.4 Andre brukerinteresser i utmarka	15
3.2.5 Landbrukets næringsinteresse	15
3.2.6 Elg	15
3.2.7 Hjort.....	15
3.2.8 Rådyr.....	16
3.2.9 Andre virkemidler	16

1. Innledning

1.1 Formål

Hensikten med å lage egne kommunale mål for hjorteviltforvaltningen i Tønsberg kommune er som følger:

- Følge opp forskrift om forvaltning av hjortevilt § 3 som pålegger kommunen å vedta egne kommunale målsettinger for utviklingen av bestandene elg, hjort og rådyr der det er åpnet for jakt på disse artene.
- Legge til rette for en lokal og langsiktig forvaltning med næringsmessig og rekreasjonsmessig utnytting av viltressursene, der ulemper for jord- og skogbruk og andre samfunnsinteresser holdes på et akseptabelt nivå.
- Sette mål som er retningsgivende for bestandsplaner som det enkelte vald utarbeider.

1.2 Rammeverk for hjorteviltforvaltningen

Forvaltningen av hjortevilt er forankret i lov om jakt og fangst (viltloven) med tilhørende forskrift og rundskriv, og lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven).

Viltlovens § 1 beskriver lovens formål: *”Viltet og viltets leveområder skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares. Innenfor denne rammen kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv.”*

Forskrift om forvaltning av hjortevilt, § 3, beskriver målene for forvaltningen av elg, hjort og rådyr: *”Kommunen skal vedta mål for utviklingen av bestandene av elg, hjort og rådyr der det er åpnet for jakt på arten(e). Målene skal blant annet ta hensyn til opplysninger om beitegrunnlag, bestandsutvikling, skader på jord- og skogbruk og omfanget av viltulykker på veg og bane.”*

Kommunen har et overordnet ansvar for verdier og interesser knyttet til opplevelsesverdier, biologisk mangfold, trafikkproblemer, skader på jord- og skogbruk og andre skader/ulemper. Det kommunale ansvaret ligger derfor hovedsakelig i regulering av størrelsen på de ulike bestandene. Kommunen har også ansvar for å ivareta jaktretthavernes rettigheter og rettssikkerhet gjennom å fastsette forskrifter og fatte enkeltvedtak. Rettighetshaverne har ansvaret for å utarbeide bestandsplaner i samsvar med offentlige føringer og kommunens forvaltningsplan for hjorteviltet, samt følge opp egne planer.

1.3 Organisering

Elgjakta skjer gjennom grunneiersammenslutninger. I distriktet som Tønsberg kommune administrerer er det organisert 3 bestandsplanområder. Det samlede arealet er på ca. 199 000 dekar. Det er følgende bestandsplanområder:

Vivestad storvald:

- Antall dekar: 28 000
- Skutte dyr 2019: 26
- Kommuner: Tønsberg

Midtre Vestfold storvald:

- Antall dekar: 113 000
- Skutte dyr 2019: 21
- Kommuner: Tønsberg og Horten

Storvald 02:

- Antall dekar: 58 000
- Skutte dyr 2019: 15
- Kommuner: Tønsberg og Sandefjord

To av bestandsplanområdene går på tvers av kommunegrensene. Den kommunen hvor størstedelen av det tellende arealet ligger, skal godkjenne og administrere bestandsplanområdet. Fra og med jaktåret 2021 vil planperiodene for de tre bestandsplanområdene være like og muliggjøre samarbeid om kriterier i fremtidige avskyttingsavtaler for elg. Dette gir en mer enhetlig og konsekvent forvaltning over større områder. Det er grunneierne som styrer valdene. Kommunen godkjenner nye/endringer av vald og godkjenner bestandsplanene valdene utarbeider.

Hjortejakta skjer gjennom grunneiersammenslutninger. I distriktet som Tønsberg kommune administrerer, er det organisert 5 vald. Ett av valdene går over kommunegrensa til Sandefjord. Ut fra dagens organisering, er ingen av valdene store nok til at grunneierne kan danne et bestandsplanområde. Kommunen tildeler derfor årlige kvoter som er bestemt ut fra alder og kjønn.

Rådyrjakta blir fra grunneiernes side forvaltet i 110 vald som følger kommunegrensene i Tønsberg. Valdenes størrelse varierer fra ca. 210 til ca. 29 000 dekar. Fire av valdene har kvotefri jakt på rådyr. Disse valdene har minimum 20 ganger minstearealet som tellende areal. Kommunenes ansvar i rådyrforvaltningen er avgrenset til å fastsette minstearealet, tildele fellingstillatelser og å samle inn jaktstatistikk.

1.4 Minsteareal

Ved tildeling kan kommunen fravike minstearealet med +/- 50 %.

Gjeldende minsteareal for hjorteviltet i Tønsberg kommune:

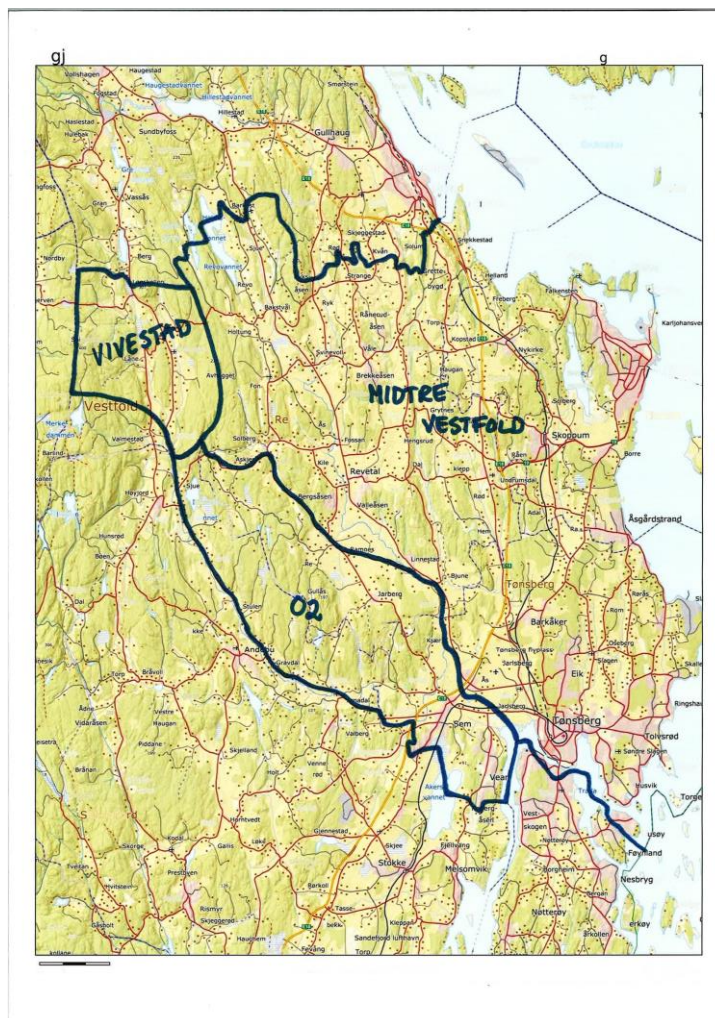
Kommune	Elg – minsteareal i dekar	Hjort – minsteareal i dekar	Rådyr – minsteareal i dekar
Vivestad sokn	1 200	5 000	200
Tidligere Re	3 000	5 000	200
Tidligere Tønsberg	3 000	5 000	150

1.4.1 Elg

Minstearealet for elg har blitt justert slik at det passer med tildelingene som blir gitt i de ulike områdene. Tildeling av fellingstillatelser har vært forholdsvis stabil de siste årene.

Variasjonen av elgtettheten i Tønsberg er stor. Midtre Vestfold storvald har ca. 4 300 dekar bak hver fellingstillatelse, Storvald 02 har ca. 2 300 dekar og Vivestad storvald har ca. 1 100 dekar.

Midtre Vestfold storvald innehar stor tetthet av bebyggelse og veier, som gjør de sammenhengende skogpartiene mindre. I enkelte områder er utmarka inngjerdet for husdyrbeite, og i sommerhalvåret kan dette være en barriere for elg og hjort. De to andre storvaldene er det mer sammenhengende skogsområder.

1.4.2 Hjort

De siste årene har kommunen tildelt kvote på hjort ved å fravike minstearealet med 50 %. Minstearealet for hjort har derfor blitt justert ned. I tillegg kan dette utløse en mulighet for jaktfeltene til å slå seg sammen til større enheter som igjen kan resultere i utarbeidelse av bestandsplaner.

1.4.3 Rådyr

Minstearealet for rådyr har blitt justert ned i tidligere Tønsberg kommune, samt Vivestad i tidligere Re kommune. Ser vi antall påkjørsler og antall skutte dyr under ett, utgjør påkjørsler hele 33 % i gamle Tønsberg. For Re er tilsvarende prosent på 15 (tall fra perioden 2018-2019).

Antall viltpåkjørsler må reduseres, særlig i forhold til dyrenes lidelser i slike situasjoner. De påkjørte dyrene lider, skadde dyr blir ikke alltid funnet, samt at mordyr blir drept i trafikken, mens de hjelpeløse kalvene blir igjen. Sammenstøt med hjortevilt er også en påkjenning for de sjåførene som er involvert – både psykisk, fysisk og økonomisk.

2. Dagens tilstand

2.1 Beitegrunnlag

Beitegrunnlaget bestemmes av markas iboende produksjonsevne (bonitet, klima, geologi, topografi) og vegetasjonstyper. I tillegg er det variable faktorer som bl.a. skogsdrift, arealbruksendringer og beiting av sau/storfe som også påvirker beitetilbudet i et område.

Elgens beiteressurser har de siste 15-20 årene fått økt oppmerksomhet i kommunal og regional viltforvaltning, som følge av reduserte slaktevekter og sviktende kalverekruttering i elgbestandene i store deler av Sør-Norge.

Det ble gjennomført elgbeitetaksering i Vestfold og Telemark i 2019, i regi av Faun Naturforvaltning AS.

Resultatene fra takseringen gir følgende anbefaling: *Det felles mye elg i forhold til jaktinnsatsen i Re, noe som tyder på en forholdsvis høy elgtetthet over tid. Et kraftig fall i kalveproduksjonen de siste fem årene tilsier at tettheten av elg nå er høyere enn områdets bæreevne, og man bør derfor søke å redusere elgbestanden svakt. For å forbedre beitetrykket på ROS-artene (høykvalitetsfôr) anbefales derfor en økning i fremtidig jaktuttak. Resultatene for Tønsberg og Sandefjord viser i grove trekk den samme anbefalingen, mens i Horten viser resultatene at bestandsstørrelsen kan stabiliseres.*

2.2 Bestandsutviklingen av hjorteviltet i Tønsberg

2.2.1 Elg

I Statistisk Sentralbyrå (SSB) sine data, kan man kun ta ut statistikk så langt tilbake i tid på fylkesnivå. Denne figuren viser trenden også på kommunenivå.

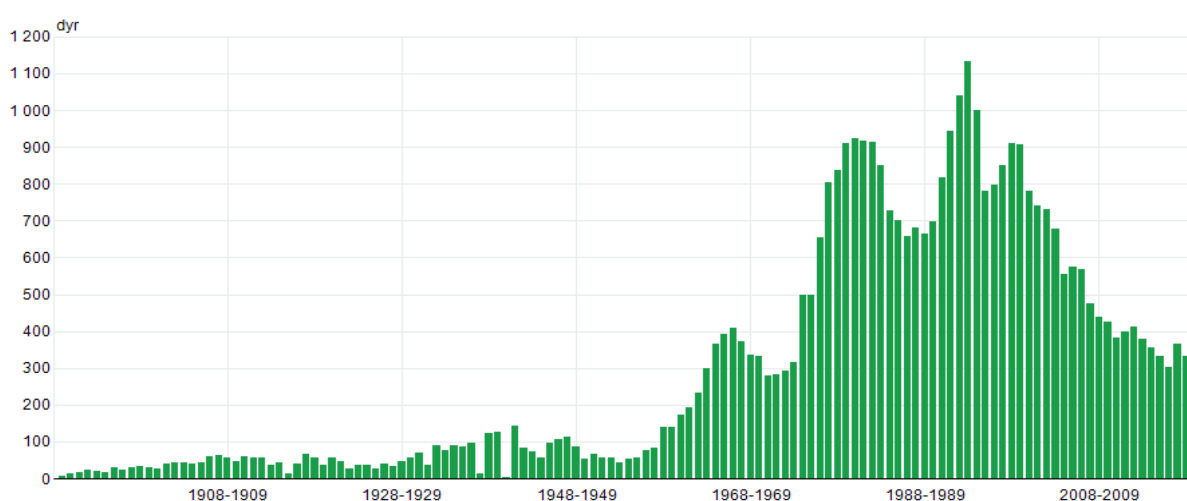

Fig. 1. Antall felte elg i Vestfold i perioden 1889-2018 (SSB)

Ut fra statistikken (Figur 1) kan vi se at størrelsen på elgstammen i Vestfold har vært i stor endring. Den viser at det ble felt få elger årlig fram til 1960. Elgen måtte dele skogsbeitet med et større antall husdyr og det var før bestandsskogbruket hadde noe stort omfang. Etter dette har det vært tre perioder med spesielt høye uttak av elg.

På 1970-tallet var det høy avvirkning, og hogsten var i form av flatehogster. Hogstfeltene ga gode beiter for elgen. Avskytingen økte kraftig på slutten av 1970-tallet. Avskytingen økte igjen fra 1990, og fra 2000 har antall felte elg blitt redusert.

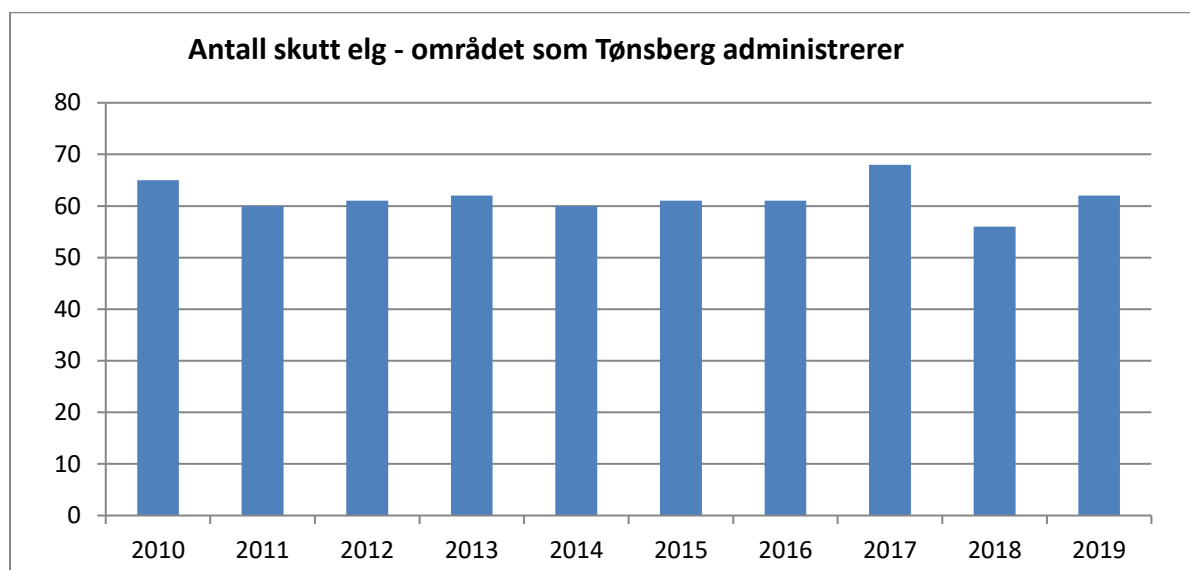

Fig. 2. Antall felte elg som Tønsberg administrerer.

Før 2010 var området som Tønsberg administrerer noe større, slik at det blir mest riktig og kun vise data fra og med 2010.

Overvåkningsprogrammet for hjortevilt

Overvåkingsprogrammet for hjortevilt ble etablert av Miljødirektoratet i 1991 og har i hele løpeperioden vært drevet av Norsk institutt for naturforskning (NINA). Hovedformålet for programmet er at det skal fungere som et økologisk varslingsystem og gi grunnlag for å vurdere utviklingen i ville hjorteviltbestander og deres naturmiljø ved hjelp av enkle data innsamlet fra utvalgte overvåkingsområder.

Deler av Tønsberg kommune har vært med i dette overvåkningsprogrammet fra starten av. Det refereres nå til en rapport som kom ut i 2016 (utdrag):

I overvåkingsområdet i Vestfold/Telemark (deler av Tønsberg, Sandefjord, Larvik og Siljan) har elgbestanden gjennomgått en kraftig reduksjon siden starten på overvåkingsprogrammet i 1991, men har de siste 7 årene vært på et rimelig stabilt nivå. Samtidig fortsetter avskytingen å falle, noe som mest sannsynlig vil føre til en økning i bestandstetthet i årene som kommer. Dagens bestandstetthet er mindre enn halvparten av hva den var på starten av 1990-tallet, da den var svært høy.

Til tross for bestandsnedgangen, falt også slaktevektene i Vestfold/Telemark på 1990-tallet. Siden da har vektene stabilisert seg noe, men viser en ny negativ trend for kalv og åringsdyr de siste 6-7 årene.

Til forskjell fra slaktevektene finner vi ingen tilsvarende negativ trend i de observerte rekrutteringsratene. Rekrutteringsratene i Vestfold/Telemark er likevel lave sammenlignet med andre områder, og følgelig er det grunn til å tro at nedgangen i rekrutteringsrater kom før oppstart av overvåkingen. I løpet av studieperioden har de observerte ratene vært relativt stabile med en tendens til økning de siste årene.

Sett-elg-data:

En elgstammes utvikling over flere år kan beskrives ut fra registrert antall felte elg, antall sett elg og antall sett elg per jegerdag. Sett elg pr. jegerdag er en metode hvor jegerne registrerer elgene de ser hver dag i løpet av elgjakta og deretter beregnes antall sett elg i forhold til antall jegerdager.

Når det gjelder registrerte data ut fra «Sett-elg-skjema», er disse av nyere dato enn jaktstatistikken vist i figur 1. Dette er data som viser trendene i bestandsutviklingen.

Sett elg pr. jegerdag:

Fig. 3. Sett elg per jegerdag som Tønsberg administrerer (Hjorteviltregisteret).

I Tønsberg er antall sett elg per jegerdag relativt jevnt fra år 2000 - +/- 0,4 (figur 3).

Sett elg per jegerdag viser den relative utviklingen i bestandsstørrelse over tid. Den sier imidlertid ikke noe om den faktiske bestandsstørrelsen. Det som er ønskelig er at sett elg pr. jegerdag skal ligge rundt 0,4. Fra og med 2018 ble det en ny måte å registrere sette elg på, så hvordan en skal tolke de nye resultatene på, har vi ingen erfaring med enda.

Slaktevektdata:

En faktor for å kunne vurdere bestandskondisjonen er å se på gjennomsnittlige slaktevekter. I Tønsberg har gjennomsnittlig slaktevekt på 1,5 åringer hatt en svak nedgang fra 2010. Den samme tendensen til vektreduksjon har man registrert i flere andre områder i Sør-Norge.

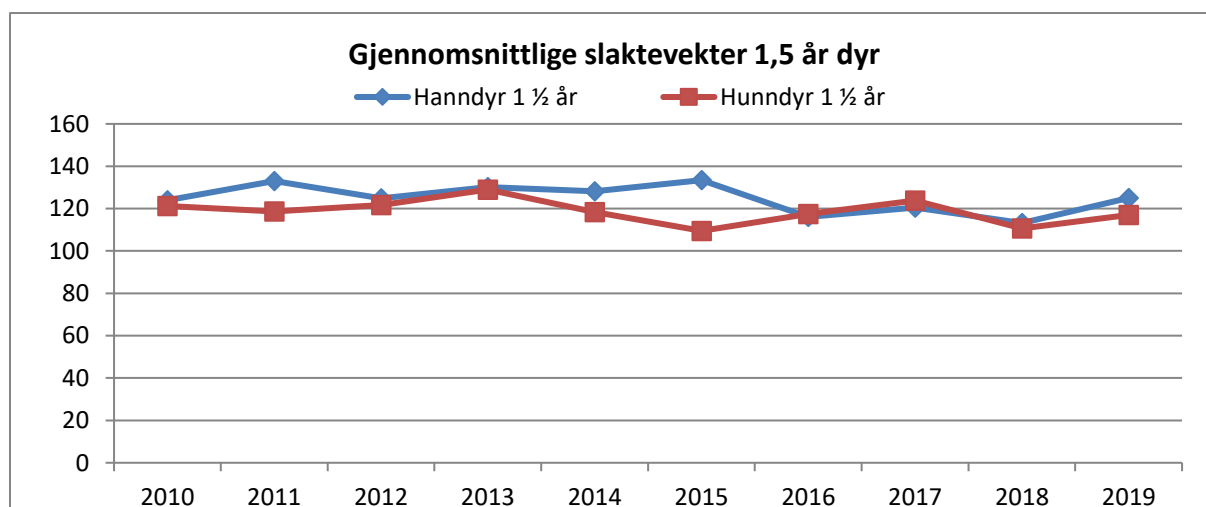

Fig. 4. Gjennomsnittlig vekt på 1,5- årlige hanndyr og hunndyr som Tønsberg administrerer (Hjorteviltregisteret)

Det er fortsatt noe usikkerhet om hva som er grunnen(e) til kondisjonsreduksjonen av elgstammen. Nedenfor er det nevnt noen faktorer.

Beitegrunnlaget. Elgens beiteressurser har de siste 15-20 årene fått økt oppmerksomhet i kommunal og regional viltforvaltning som følge av reduserte slaktevekter og sviktende kalverekruttering i elgbestandene i store deler av Sør-Norge. Hovedårsaken til nedgangen i bestandskondisjon tilskrives næringsbegrensning (høykvalitetsfôr), som følge av et vedvarende høyt beitetrykk på elgens viktigste beiteplanter (Faun Naturforvaltning AS.)

Årsklasse- og moreffekten er en teori om at individer som er født små forblir små gjennom hele livet, og at små mødre produserer små avkom. For å motvirke denne effekten er beitegrunnlaget viktig, men også bestandssammensetningen. Det er viktig å ha nok eldre og store okser i bestanden. Det gjør at kuene går raskere i brunst med påfølgende tidlig kalving om våren. Eldre kyr får som regel oftere tvillingkalver og føder større kalver enn yngre kyr. Det å spare eldre, store hunndyr er også viktig.

Klimatisk effekt. Vekstsesongen i Norge er blitt lengre og elgkalvene får ikke nyttiggjort seg av det mest næringsrike og lettfordøyelige beitet i dieperioden eller når kalven starter å beite.

Sett kalv pr. ku:

Sett kalv pr. ku viser utviklingen i rekrutteringen av kalv i bestanden. Rekrutteringen av kalv kan påvirkes av mange faktorer, som alder på kyrene i bestanden og klimatiske forhold. Forskningen mener at denne grafen bør ligge over 0,6. Ut fra resultatene i graf 5, ser vi at produktiviteten i Tønsberg går ned.

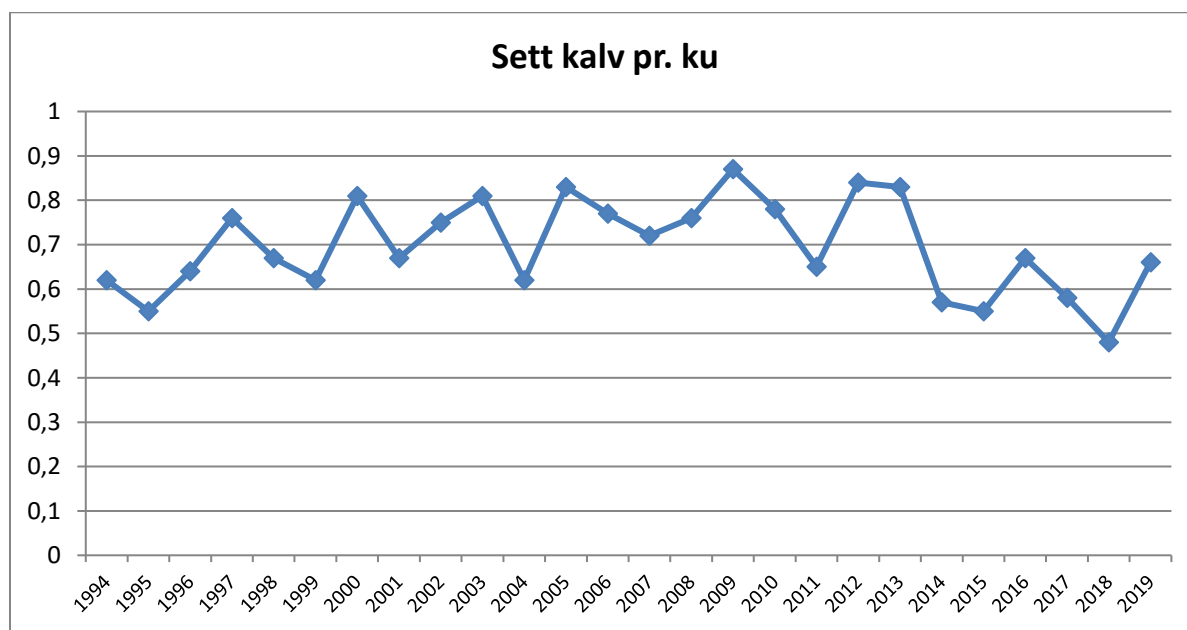

Fig. 5. Sett kalv per ku i perioden 2010-2019 som Tønsberg administrerer (Hjorteviltregisteret).

Sett ku pr. okse:

I en elgstamme er det viktig at det er mange nok okser til å bedekke kyrne i første brunstperiode, fordi dette fører til høyere vekter. Erfaringsmessig er et forholdstall mellom ku/okse på 1,5 – 2,0 gunstig. Kjønnssforholdet i Tønsberg har vært på et høyere nivå enn dette i flere år, med 3,65 på det høyeste i 1998 (figur 6).

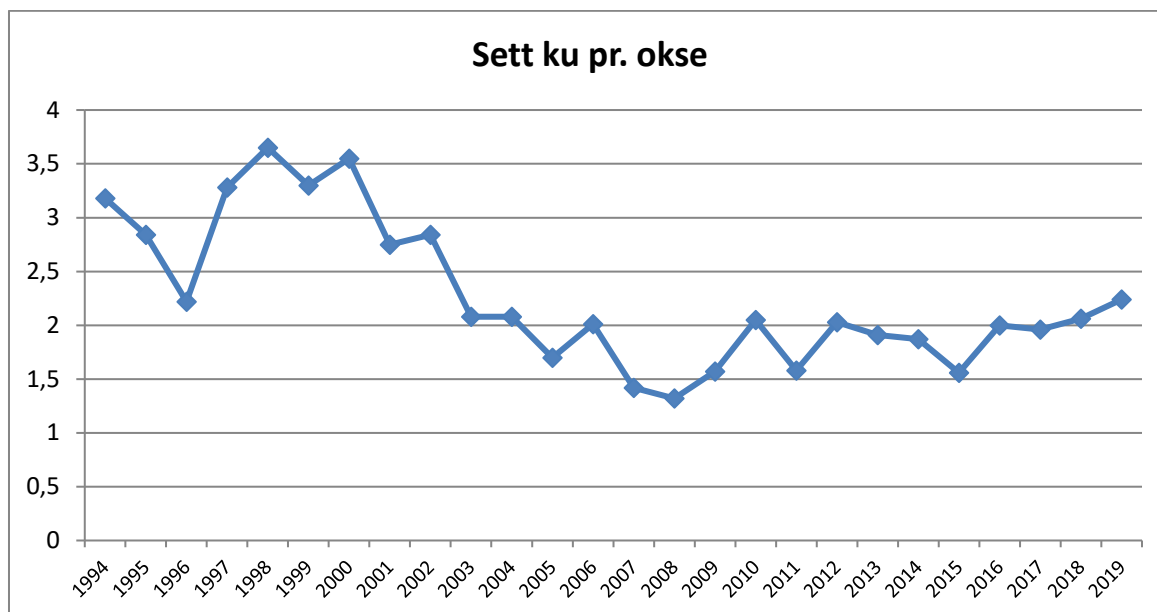

Fig. 6. Sett ku per okse i perioden 1994-2019 som Tønsberg administrerer (Hjorteviltregisteret).

2.2.2 Hjort

I Ramnes-delen av tidligere Re kommune ble det åpnet for hjortejakt i 1994 og i resten av tidligere Re kommune i 2006. I tidligere Tønsberg kommune ble det åpnet for hjortejakt i 2007. Avskytingen av hjort er forholdsvis lav, med en topp på 22 felte dyr i 2013 (figur 6).

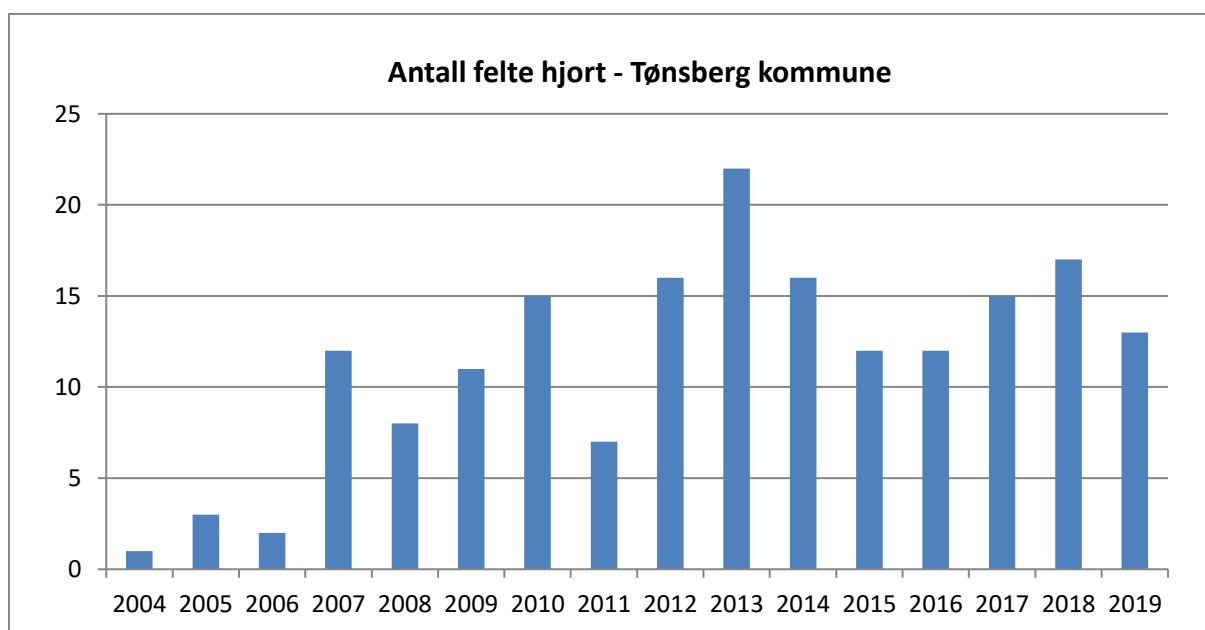

Fig. 7. Antall felte hjort i perioden 2004-2019 (Hjorteviltregisteret).

Tilgjengelig informasjon om sett hjort og sett hjort per jegerdag er meget begrenset. Det finnes ikke godt nok statistikkgrunnlag, så en kan ikke gjøre noen analyser ut i fra det.

Tønsberg kommune har ikke vært med i overvåkningsprogrammet for hjort. Det refereres derfor kort om utviklingstrekk fra Oppland og Vestfold/Telemark, fra den samme rapporten som ble utgitt i 2016, som det ble referert fra under kap. 2.2.1 (utdrag):

Resultatene for de to nyeste overvåkingsregionene, Oppland og Vestfold/Telemark, viser at hjorten her har svært gode vekstvilkår i disse områdene. Vektene for kalver og åringer ligger i dag stabilt på nivåer som de andre overvåkingsregionene (Hordaland, Sogn & Fjordane og Sør-Trøndelag) må tilbake til starten av 1990-tallet eller tidligere, for å finne tilsvarende. Som forventet medfører dette også høy produktivitet blant de yngste kollene, der hele 54 % (Oppland) og 53 % (Vestfold/Telemark) av disse fødte kalv samme vår som de ble to år. Gjennomsnittsalderen for felte bukker to år og eldre er vesentlig høyere i Oppland og Vestfold/Telemark, enn i de tre andre overvåkingsregionene for hjort. Dessverre er datamaterialet for eldre dyr og for sett hjort foreløpig litt for tynt for å konkludere sikkert mht. trendutvikling.

Blant rettighetshavere er det ulike oppfatninger om bestandsøkningen er ønsket. Noen ser den som en fremmedart som er en trussel mot elgbestanden, og frykter barkgnag på yngre produksjonsskog av gran. Andre ser det som en spennende ny art å jakte på.

Kvotene på hjort i tidligere Re og Tønsberg kommuner har vært noe høyere i forhold til den årlige avskytingen. Minstearealet har tidligere vært forholdsvis høyt, så tildelingene har for enkelte områder vært begrenset av dette.

Forsker Erling Meisingset i NINA peker på noen forskjeller mellom hjort og elg. Hjorten er i større grad et trekkdyr. Årsleveområde for en hjort er derfor mye større enn for en elg.

Hjorten har en tendens til å flokke seg sammen, og kun bruke et avgrenset areal av et større skogområde. Hjort og elg kan beite på de samme plantene, men hjorten er i større grad en graser. Diettforskning viser at hjorten er en større trussel mot rådyr enn elg.

I Tønsberg er de klimatiske forholdene gode, og en kan forvente at hjortebestanden kan bli noe større. Ettersom hjorten bruker et område flokkvis og at den trekker, kan en ikke forvente å ha en jamn bestand i alle vald og jaktfelt i kommunen.

2.2.3 Rådyr

Rådyrstammen i Tønsberg påvirkes i stor grad av klimaet og av predatorer som rev og gaupe. Vintre som har mye snø, kulde og i tillegg er lange, påvirker rådyrbestanden i negativ retning. Dyrene kan da bli utmattet og dø. I tillegg er de et lett bytte for rovdynene. Det som er vanlig etter harde vintre, er at det blir født forholdsvis få kalver. Hunndyrene kan kaste ett eller flere fostre gjennom den tøffe perioden. I perioder med milde vintre og lite snø, tar rådyrbestanden seg raskt opp.

En annen faktor som påvirker rådyrbestanden er trafikkpåkørsler. Se neste avsnitt.

Jaktuttaket har også en betydelig påvirkning på størrelsen av stammen. Figur 8 viser innrapporterte felte rådyr fra 2008 til og med 2019.

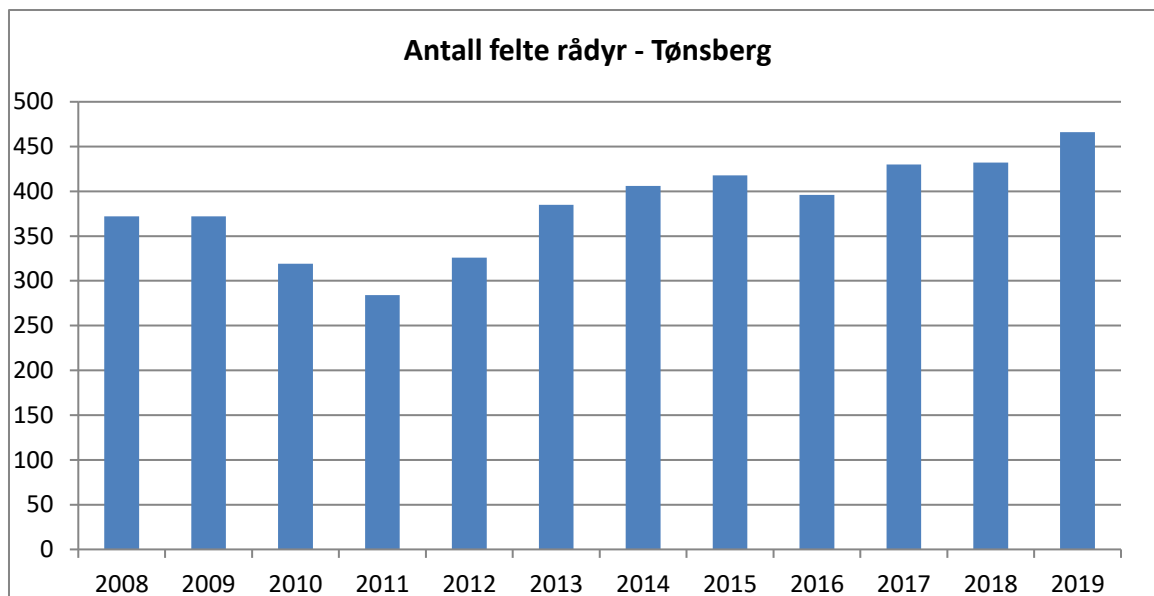

Fig. 8. Antall felte rådyr i perioden 2008-2019 (Hjorteviltregisteret).

2.3 Viltpåkjørsler

Figur 9 viser at antall hjortevilt som er drept som følge av viltpåkjørsler av bil og tog i tidligere Re og Tønsberg kommuner. Dette varierer fra år til år, men flest påkjørsler var i perioden 2005-2006 med 78 dyr (4 elg og 74 rådyr). I tillegg kommer de dyrene som har blitt påkjørt, men ikke avlivet. Enten blir de ikke funnet, eller blir friskmeldt.

Ser en påkjørsler og jaktuttak under ett, utgjør påkjørsler 33 % for Tønsberg og 15 % for Re (perioden 2018-2019).

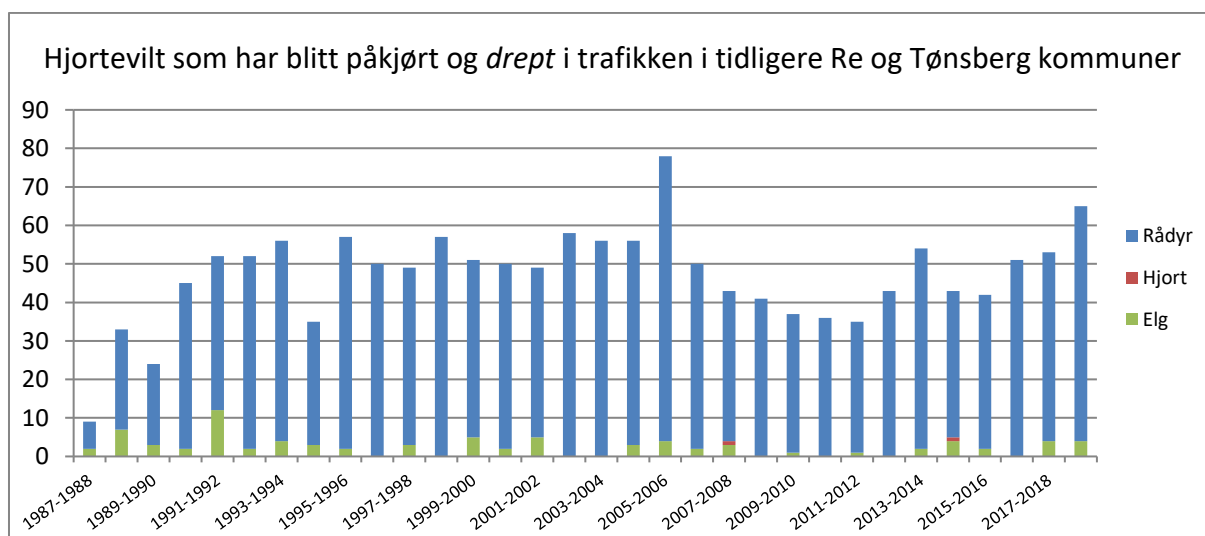

Fig. 9. Antall drept hjortevilt som følge av påkjørsler i perioden 1987-2019. (SSB)

I Tønsberg er det langs E-18 bygd viltgjerd og overganger for viltet. Andre steder er det beste forebyggende tiltaket at terrenget langs veien ryddes for vegetasjon. Ikke bare for at bilføreren lettere kan observere dyra, men også fordi dyra føler seg tryggere i skogkanten enn ute i åpent lende.

Det er kommunen som har ansvaret for å organisere viltettersøk. Landbrukskontoret har knyttet til seg 8 personer som utfører disse ettersøkene. Dette blir gjennomført ved en

vakttelefonordning. Ettersøkspersonene rullerer vaktordningen, ved å ha vakt i en uke av gangen. Trafikantene kontakter politiet, som igjen varsler viltvakttelefonen til Tønsberg. Fra 2020 er ordningen finansiert over driftsbudsjettet, mens utstyr er kjøpt inn gjennom viltfondet.

2.4 Beiteskader jordbruk og skogbruk

Tidligere da elgstammen var større, var det også vesentlig større problemer med beiting i åkrene. Det forekom til dels betydelige beiteskader, spesielt på grønnsaker og havreåkre. Rådyrene kan gjøre en del skade i grønnsakåkrene. Slik det er nå, får ikke kommunen inn skademeldinger hvert år.

Hverken kommunen eller staten har tilskuddordninger for skade forårsaket av hjortevilt, og beiteskader kan derfor i enkelte tilfeller påføre grunneier vesentlig økonomisk tap. Når det gjelder skogbruket foretrekker elgen barskog med rikelig løvtreinnslag og den kan gjøre store skader på ungskog av furu. Furu tåler beiting forholdsvis godt, men i de mest utbredte vinterbeiteområdene kan beitetrykket bli så hardt at ungsbogen blir holdt nede.

Hjorten beiter gran og furu kun dersom matsituasjonen er kritisk. Hjorten påfører som regel skogen beskjeden skade, men under strenge vintre kan skadene bli omfattende når dyrene gnager bark og beiter skudd på gran og furu.

Rådyr er en bakkebeiter som foretrekker blåbær, lyng og løvtrær som rogn, selje og vier. Det er sjelden beiteskader på kulturplanter, men rådyr kan gjøre stor skade i jordbæråkre, nyplanta grønnsaker og noe i juletreplantasjer.

I tillegg til beiteskader på skogen, skjer det også feieskader når hjortedyrene feier gevirene. Dette fører til at bark flenges av, og at greiner, og noen ganger hele toppen av treet kan bli slått i stykker av gevirene. Rådyrene feier gevirene på våren. Elgen og hjorten feier gevirene i august-september. Elgen er det hjortedyret som lager de mest omfattende skadene på enkelttrær.

3. Mål og virkemidler

3.1 Overordnet mål

Tønsberg kommune skal ha biologisk sunne hjorteviltstammer som er bærekraftige i forhold til beitetilgang og arts mangfoldet i naturen. Samtidig er det viktig å forvalte bestandene slik at det fører til en begrenset mengde konflikter med trafikken, jord- og skogbruksnæringen, privathager og friluftslivet. Innenfor disse rammene skal hjorteviltet forvaltes til beste for verdiskapningen i landbruksnæringen og for lokale jegerinteresser.

3.2 Delmål og virkemidler

3.2.1 Biologisk mangfold

Målet er å forvalte hjorteviltstammen slik at den ikke truer det biologiske mangfoldet.

Det anses ikke å være nødvendig med spesielle tiltak i forhold til størrelsen på dagens hjorteviltstammer.

3.2.2 Trafikk

Målet er å redusere vilt påkjørsler betraktelig.

Det er vanskelig å sette et konkret mål for denne utfordringen. Det er flere ting kommunen i samarbeid med andre kan gjøre for å bedre situasjonen.

- Kommunen har redusert minstearealet for jakt på rådyr, slik at uttaket av rådyr kan økes og at vilt påkjørslene kan reduseres.
- Kommunen oppfordrer Statens Vegvesen til å utbedre viltgjerdinger umiddelbart etter at skade oppdages, og at veikantene ryddes ved vilttrekkene, samt redusere fartsgrensene på spesielt utsatte strekninger, for lettere å forhindre viltulykker.
- Viltfondsmidler kan også benyttes til rydding av veistrekninger.

3.2.3 Beiteskader i jordbruk og skogbruk

Målet er at hjorteviltbestandene skal forvaltes slik at beiteskader i jord- og skogbruket ikke rammer næringen i urimelig grad.

Virkemidler som aktørene har for å redusere beiteskader er:

- at jaktlagene jakter på dyrene som står i åkrene og nær gårdsbebyggelsen. På den måten skapes uro, slik at dyrene trekker unna bebyggelse og innmark.
- Kommunen vil ha en lav terskel for å gi skadefellingstillatelse, ettersom det ikke finnes skadeerstatningsordninger. Skadetillatelsene blir utstedt til grunneierne, men det er ønskelig at jaktlagene i de aktuelle områdene blir involvert.

3.2.4 Andre brukerinteresser i utmarka

Målet er at jakta skal utøves på en slik måte at andre brukere av utmarka ikke fortrenses i jakttida.

Både jegere og andre som ferdes i utmarka må vise respekt for og hensynta hverandres aktivitet. Følgende kan gjøres hvis målet ikke innfris:

- Fylkeskommunen kan på eget initiativ eller etter forslag fra kommunen innskrenke jakttiden på elg og/eller hjort. Dette kan gjøres hvis jaktutøvelsen i enkelte områder hindrer annen friluftsutøvelse eller annen jaktutøvelse.

3.2.5 Landbrukets næringsinteresse

Målet er at hjorteviltforvaltningen skal være bærekraftig, og gi en høyest mulig avkastning for landbruksnæringen. Dette skal foregå innenfor det som er naturens bærekraftige tålegrense og de øvrige samfunns mål nevnt i planen.

I følge viltloven er det ingen som eier viltet, men loven gir grunneier jaktretten. Jaktretten blir på den måten avkastningen fra viltstammen og kan sammenliknes med øvrige inntekter fra landbruket. Dette gjør at en del grunneiere ønsker en viltstamme som gir en høy tetthet og derved høy avkastning. Dette ønsket må balanseres mot øvrige interesser for viltstammen.

3.2.6 Elg

Målet er at elgbestandens sunnhet, kondisjon og produktivitet skal forbedres gjennom fortsatt fokus på bestandens sammensetning og størrelse i forhold til beitetilgangen. Kommunen har valgt å trekke ut tre faktorer for å konkretisere målene:

1. Mål for forvaltningen av elgbestanden er at slaktevekt på dyr 1,5 år i gjennomsnitt bør komme tilbake til over 130 kg per dyr. I dag ligger slaktevektene på ca. 120 kg.
2. Sett ku per okse bør ligge innenfor intervallet 1,5 - 2,0. I dag ligger det på ca. 2,3.
3. Sett kalv per ku bør være på minimum 0,6. I dag ligger det på ca. 0,6.

Ett av målene burde også vært hvilket intervall sett elg per jegerdag ligger på. Dette indikerer hvordan bestandsutviklingen er. F.o.m. 2018 ble det bestemt at dette parametere skulle føres på en annen måte enn tidligere, så det er derfor uvisst hvordan vi skal tolke de nye resultatene.

3.2.7 Hjort

Mål er at kommunene skal ha en bærekraftig hjortestamme der hjorten er den tredje naturlige hjorteviltarten i området.

Det er også et mål at rettighetshaverne profesjonaliserer hjortejakta gjennom hensiktsmessig organisering og jaktutøvelse, på tvers av dagens jaktfeltstrukturer.

Kommunen finner det vanskelig å sette et måltall for hjortestammen i Tønsberg kommune da statistikken er begrenset.

3.2.8 Rådyr

Målet er at uttaket av rådyr skal økes, spesielt for å redusere viltpåkørsler. Det er også et mål at rettighetshaverne profesjonaliserer rådyrjakta gjennom hensiktsmessig organisering og jaktutøvelse, på tvers av dagens jaktfeltstrukturer.

3.2.9 Andre virkemidler

Alle storvaldene skal levere flerårige bestandsplaner som skal godkjennes av kommunen.

Kommunen ønsker god dialog med rettighetshaverne gjennom dialog og fellesmøter om hjorteviltforvaltningen.

Kommunen ønsker et tettere samarbeid bestandsplanområdene i mellom. Dette for å kunne samordne avskytingsstrategien der hvor det er hensiktsmessig.

Bestandsplanområdene anbefales å utføre beiterregistreringer/vurderinger som en del av bestandsplanleggingen.

Viltfondet skal aktivt brukes til å øke kunnskapen om viltet og beslutningsgrunnlaget i hjorteviltforvaltningen.

Rettighetshaverne har ansvaret for å oppfylle lovverkets krav til ettersøkshund. Kommunen har kontrollfunksjonen.